

R6_TA(2008)0346

Условия за достъп до газопреносни мрежи *I**

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 9 юли 2008 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 1775/2005 относно условия за достъп до газопреносни мрежи (COM(2007)0532 – С6-0319/2007 – 2007/0199(COD))

(Процедура на съвместно вземане на решение: първо четене)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Европейския парламент и до Съвета (COM(2007)0532),
 - като взе предвид член 251, параграф 2 и член 95 от Договора за ЕО, съгласно които Комисията внесе предложението в Парламента (С6-0319/2007),
 - като взе предвид член 51 от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на Комисията по промишленост, изследвания и енергетика и становищата на Комисията по икономически и парични въпроси и на Комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите (А6-0253/2008),
1. Одобрява предложението на Комисията във вида, в който е изменено;
 2. Призовава Комисията да се отнесе до него отново, в случай че възнамерява да внесе съществени изменения в своето предложение или да го замени с друг текст;
 3. Възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията.

R6_TC1-COD(2007)0199

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 9 юли 2008 г. с оглед приемането на Регламент (ЕО) № .../2008 на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 1775/2005 относно условия за достъп до газопреносни мрежи

(Текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност и по-специално член 95 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията || ,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,
като взеха предвид становището на Комитета на регионите²,
в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора³,
като имат предвид, че:

- (1) Вътрешният пазар на газ, който бива постепенно създаван на територията на Европейския съюз от 1999 г. насам, *цели* предоставянето на реален избор за всички потребители в Общността, били те граждани или *стопански субекти*, на нови възможности за развиване на стопанска дейност и *повече* трансгранична търговия, с цел да се постигне повишаване на ефективността, конкурентни цени, по-високи стандарти на услугите *и достъп за възможно най-много хора* и да се допринесе за сигурността на доставките и устойчивото развитие.
- (2) Директива 2003/55/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2003 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ **||**⁴ и Регламент (ЕО) № 1775/2005 на Европейския парламент и на Съвета от 28 септември 2005 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи⁵ имат значителен принос за създаването на вътрешен пазар на газ.
- (3) Въпреки това понастоящем на *всички дружества* от Общността не може да бъде гарантирано правото да *продават* газ във всяка държава-членка при условия на равнопоставеност, без дискриминация и пречки. По-специално, все още не съществува недискриминиращ достъп до енергийната мрежа и еднакво ефективно ниво на регулативен надзор във всички държави-членки *и продължават да съществуват изолирани пазари*.
- (4) *Следва да се постигне достатъчно равнище на трансграничен междусистемен капацитет за газ като първа стъпка към интегриране на пазарите и за завършване на вътрешния пазар на газ.*
- (5) В Съобщението на Комисията от 10 януари 2007 г., озаглавено „Енергийна политика за Европа“**||**, се подчертава колко е важно да бъде завършен вътрешният пазар на природен газ и да бъдат създадени условия на равнопоставеност за всички *предприятия* от сферата на газа, регистрирани в Общността. В *Съобщенията* на Комисията от *същата дата* относно перспективите за вътрешния пазар на газ и електроенергия **||** и *относно нейното разследване съгласно член 17 от Регламент (ЕО) № 1/2003 на европейските сектори на газ и електроенергия* **||** се показва, че настоящите правила и мерки *не са транспонирани в достатъчна степен във всички държави-членки, което води до незадоволително* **||** постигане на целта за добре функциониращ вътрешен *енергиен* пазар.

¹ ОВ С 211, 19.8.2008 г., стр. 23.

² ОВ С 172, 5.7.2008 г., стр. 55.

³ Позиция на Европейския парламент от 9 юли 2008 г.

⁴ ОВ L 176, 15.7.2003 г., стр. 57.

⁵ ОВ L 289, 3.11.2005 г., стр. 1.

- (6) Регламент (ЕО) № 1775/2005 трябва да бъде променен в съответствие с тези съобщения, за да се подобри регулаторната рамка на вътрешния пазар на газ.
- (7) По-специално, необходими са **както създаване на физически връзки между мрежите за газ, така и** засилено сътрудничество и координация на операторите на преносни системи, за да се осигури нарастваща съвместимост на техническите и търговските кодекси за предоставяне и управление на ефективен **и прозрачен** достъп до трансграничните преносни мрежи, *да се осигури* координирано и ориентирано към бъдещето планиране и стабилно техническо развитие на преносната система в Общността, при спазване на екологичните изисквания, за да се стимулира енергийната ефективност, научноизследователската и иновационната дейност, особено с оглед осигуряване на навлизането на технологиите за производство на енергия от възобновяеми източници и разпространението на нисковъглеродните технологии. Операторите на преносни системи следва да експлоатират своите мрежи в съответствие с тези съвместими технически и пазарни кодекси.
- (8) За да се гарантира оптимално управление на преносната мрежа за газ в Общността, трябва да бъде създадена Европейска мрежа на операторите на преносни системи. Нейните задачи следва да бъдат изпълнявани при спазване на общностните правила за конкуренция, които остават приложими към решенията на Европейската мрежа от оператори на преносни системи. Нейните задачи следва да бъдат ясно определени и методите ѝ на работа такива, че да гарантират ефикасност, представителност и прозрачност. Тъй като чрез подход на регионално равнище може да бъде постигнат по-ефективен прогрес, операторите на преносни системи следва да изградят регионални структури в рамките на цялостната структура на сътрудничество, като същевременно се уверят, че резултатите на регионално равнище са съвместими с кодексите и инвестиционните планове на общностно ниво. **Държавите-членки следва да насърчават сътрудничеството и да наблюдават ефективността на мрежата на регионално равнище.**

I

- (9) За да се засили конкуренцията чрез ликвидни пазари за газ на едро, е от особено значение газът да може да бъде търгуван независимо от местоположението си в системата. Единственият начин да се направи това е чрез предоставяне на свобода за потребителите на мрежата да правят самостоятелно заявки за входящ и изходящ капацитет, като по този начин създават транспорт на газ по зони, вместо по договорни пътеки. Предпочитанието към входни-изходни системи за улесняване на развитието на конкуренцията бе вече изразено от повечето заинтересовани страни по време на шестия Мадридски форум.
- (10) При мрежите за газ има значително договорно претоварване. Ето защо принципите за управление на претоварването и разпределение на капацитет за нови или *наскоро* договорени договори се основават на освобождаване на неизползвания капацитет чрез предоставяне възможност на потребителите на мрежата да дадат под наем или да препродадат капацитетите по своите договори, и на задължение за операторите на преносни системи да предлагат неизползвания капацитет на пазара поне за един ден

напред и без прекъсване. Като се има предвид големия дял на съществуващите договори и необходимостта от създаване на истински условия на равнопоставеност за потребителите на нов и съществуващ капацитет, тези принципи трябва да се прилагат към целия договорен капацитет, включително и към съществуващите договори.

- (11) Наблюдението върху пазара, предприето през последните години от националните регулаторни органи и от Комисията е показало, че действащите изискванията за прозрачност и правилата за достъп до инфраструктурата не са достатъчни **за осигуряване на истински, добре функциониращ, ефикасен и отворен вътрешен пазар.**
- (12) Необходим е равен достъп до информация по отношение на физическия статус на системата, така че всички участници на пазара да могат да преценят цялостната ситуация на търсенето и предлагането и да открият причини за движението на цените на едро. Това включва по-прецизна информация за търсенето и предлагането, капацитета на мрежата, потоци и поддръжка, балансиране, наличност и използване на хранилища. Значението на тази информация за функционирането на *вътрешния пазар на газ* изисква да бъдат премахнати ограниченията за публикуване от съображения за поверителност.
- (13) За да се увеличи доверието в пазара, неговите участници трябва да бъдат сигурни, че неправомерното поведение може да бъде наказвано **ефективно**. На компетентните органи следва да бъде *дадено правомощието* ефективно да проучват обвиненията в злоупотреба с пазара. Ето защо е необходимо компетентните органи да имат достъп до данни, които дават информация за взетите от предприятията за доставка оперативни решения. При пазара на газ всички тези решения се съобщават на операторите на системи под формата на запазване на капацитет, обявявания и реализирани потоци. Операторите на системи следва да предоставят *лесен* достъп до тази информация на компетентните органи за определен период от време. **Освен това компетентните органи следва редовно да наблюдават спазването на правилата от страна на операторите на системи.**
- (14) Конкуренцията за битови потребители изисква на доставчиците да не бъде пречено, когато искат да навлязат в нови пазари на дребно. Ето защо правилата и отговорностите, които управляват снабдителната верига, трябва да бъдат известни на всички *участници на пазара* и || трябва да бъдат хармонизирани, за да се задълбочи интеграцията на пазара на Общността. **Компетентните органи следва редовно да следят за спазването на правилата от страна на участниците на пазара.**
- (15) Достъпът до складови съоръжения за газ и до съоръжения за втечен природен газ (ВПГ) не е достатъчен **в някои държави-членки** и следователно **прилагането на съществуващите разпоредби** трябва да бъде **радикално подобрено**. При наблюдението на Европейската група на регулаторите на електроенергия и природен газ (ERGEG) се стигна до заключението, че доброволните насоки на операторите на системи за съхранение за добри практики *относно* достъп на трети страни, които са били одобрени от всички участници в Мадридския форум, **в някои случаи** не се прилагат *правилно* и следователно трябва да бъдат направени задължителни. **Въпреки че доброволните насоки са почти напълно транспонирани в целия**

Европейски съюз, придаването на задължителен характер на тези насоки би повишило доверието на операторите в недискриминиращия достъп до съоръжения за съхранение.

- (16) Съгласно разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1775/2005 трябва да бъдат приети някои мерки в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г., за установяване на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията¹.
- (17) Решение 1999/468/ЕО беше изменено с Решение 2006/512/ЕО на Съвета², което въведе процедура по регулиране с || контрол за мерки от общ характер, предназначени да изменят несъществени елементи на основен акт, приет в съответствие с процедурата по член 251 от Договора, включително чрез заличаване на някои от тези елементи или чрез допълване с нови несъществени елементи.
- (18) Съгласно || декларацията на Европейския парламент, Съвета и Комисията³ относно Решение 2006/512/ЕО, за да бъде приложима процедурата по регулиране с контрол към инструменти, приети в съответствие с процедурата по член 251 от Договора, които са вече в сила, тези инструменти следва да бъдат променени в съответствие с приложимите процедури.
- (19) На Комисията следва да се предостави правомощието да приема мерките, необходими за изпълнението на Регламент (ЕО) № 1775/2005, за да || установи насоките, които са необходими за осигуряването на минималната степен на хармонизация, нужна за постигането на целта на настоящия регламент. Тъй като тези мерки са от общ характер и са предназначени да изменят несъществени елементи от Регламент (ЕО) № 1775/2005 включително чрез допълването му с нови несъществени елементи, те трябва да бъдат приети в съответствие с процедурата по регулиране с || контрол, предвидена в член 5а от Решение 1999/468/ЕО.
- (20) Регламент (ЕО) № 1775/2005 следва да бъде съответно изменен,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕО) № 1775/2005 се изменя, както следва:

- (1) Член 1 се заменя със следния текст:

„Член 1

Предмет и обхват

Настоящият регламент ||:

- а) установява правила за недискриминиращи условия за достъп до преносни

¹ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

² ОВ L 200, 22.7.2006 г., стр. 11.

³ ОВ С 255, 21.10.2006 г., стр. 1.

системи на природен газ, като се вземат предвид особеностите на националните и регионалните пазари, с оглед обезпечаване на доброто функциониране на вътрешния пазар на газ;

- б) *установява* недискриминиращи правила за условия за достъп до съоръжения за ВПГ и хранилища;
- в) *улеснява* появата на добре функциониращ и прозрачен пазар на едро **с високо равнище на сигурност на доставките на газ** и предоставя механизми за хармонизиране на **правилата за достъп до мрежата при трансграничен обмен на газ**.

Без да се засягат член 6а, параграф 4, *настоящият регламент* се прилага само за съоръжения за съхранение, попадащи в обхвата на член 19, параграф 3 или 4 от Директива 2003/55/ЕО.

Въпросите, посочени в първата алинея, включват *установяването* на хармонизирани принципи за тарифи за достъп до мрежата или методологиите за тяхното изчисляване, установяване на услуги за достъп на трети страни и хармонизирани принципи за разпределение на капацитет, управление на претоварването, определяне на изисквания за прозрачност, правила за балансиране, такси при дисбаланс и улесняване на търговията с капацитет.“

(2) Член 2 се изменя, както следва:

а) || параграф 1 *се изменя, както следва:*

(i) *точка 1 се заменя със следното:*

„1. „пренос“ означава транспортиране на природен газ през транзитни тръбопроводи или през мрежи от тръбопроводи, съставени предимно от тръбопроводи с високо налягане, с изключение на транспортирането през добивните тръбопроводи или мрежи от тръбопроводи, като се изключват и тръбопроводите или тръбопроводните мрежи, които свързват съоръженията за съхранение с локалната разпределителна система, и по принцип, като се изключва транспортирането през тръбопроводи, използвани предимно в контекста на локално разпределение на природен газ;“;

(ii) *добавят се следните точки:*

„24. „Капацитет на съоръжение за ВПГ“ означава капацитет в терминал за ВПГ, който се използва за втечняването на природен газ, или за внасянето, разтоварването, спомагателни услуги, временно съхранение и регазификация на ВПГ;

25. „пространство“ означава обем газ, който даден потребител на хранилище може да използва за съхранение на газ;

26. „подаваща способност“ означава скоростта на източване, с която потребителят на хранилище има право да източва газ от съоръжението за съхранение;
27. „нагнетателна способност“ означава скоростта на нагнетяване, с която потребителят на хранилище има право да нагнети газ в съоръжението за съхранение;
28. „капацитет за съхранение“ означава всяко съчетание от пространството за съхранение, нагнетателната способност и подаващата способност;
29. „Агенция“ означава Агенцията за сътрудничество между енергийните регулатори, създадена с Регламент (ЕО) № .../2008 на Европейския парламент и на Съвета от ... [за създаването на Агенция за сътрудничество между енергийните регулатори]

* OJ L”;

б) параграф 2 се заменя със следното:

- „2. Без да се засягат определенията в параграф 1 от настоящия член, определенията, съдържащи се в член 2 от Директива 2003/55/ЕО, които се отнасят до прилагането на настоящия регламент, се прилагат също, с изключение на определението за пренос в точка 3 от член 2.

Определенията в точки 3 до 23 в параграф 1 от настоящия член във връзка с преноса се прилагат по аналогия и по отношение на хранилищата и съоръженията за ВПГ.“;

(3) След член 2 се добавят следните членове:

„Член 2а

Европейска мрежа от оператори на преносни системи на газ

Всички оператори на преносни системи си сътрудничат на общностно ниво посредством създаване на Европейска мрежа от оператори на преносни системи на газ, за да се гарантира оптимално управление, **координирана експлоатация** и стабилно техническо развитие на Европейската преносна мрежа за газ **и да се насърчи завършването на вътрешния пазар на газ, трансграничната търговия и функционирането на енергийните пазари.**

Член 2б

Създаване на Европейската мрежа от оператори на преносни системи на газ

1. Най-късно до [...] операторите на преносни системи на газ предават на Комисията и на Агенцията проектоустава, списъка с предлагани членове и

проекта на процедурен правилник **■** с оглед създаването на **||** Европейска мрежа от оператори на преносни системи на газ.

2. В рамките на *два месеца* след получаването им, Агенцията, *след като официално се е консултирала с организациите, представляващи всички заинтересовани страни, по-специално ползватели на системата и потребители*, дава на Комисията становището си относно проектоустава, списъка с членове и проекта на процедурен правилник.
3. Комисията дава становището си върху проектоустава, списъка с членове и проекта на процедурен правилник, *вземайки предвид становището на Агенцията, предвидено съгласно параграф 2 и в срок от три месеца* от получаване на становището на Агенцията.
4. В рамките на *три месеца* от получаване на становището на Комисията, операторите на преносни системи създават Европейска мрежа от оператори на преносни системи на газ, приемат нейния устав и процедурен правилник и ги публикуват.

Член 2в

Задачи на Европейска мрежа от оператори на преносни системи на газ

1. *За да се постигнат посочените в член 2а цели*, Европейската мрежа от оператори на преносни системи на газ, *като следва процедурата, предвидена в член 2г във връзка с член 6, параграф 3 от Регламент (ЕО) № .../2008 [за създаване на Агенцията за сътрудничество между енергийните регулатори], договаря и предава на Агенцията за одобрение следните документи:*
 - а) *проекти на мрежови кодекси в областите, споменати в параграф 3; разработени в сътрудничество с участниците на пазара и ползвателите на мрежата;*
 - б) *инструменти за съвместна експлоатация на мрежата и планове за научноизследователска дейност;*
 - в) *10-годишен инвестиционен план на всеки две години, включително доклад за адекватността на търсенето и предлагането;*
 - г) *мерки за гарантиране на координация в реално време на експлоатацията на мрежата в нормални и извънредни условия;*
 - д) *насоки относно координацията на техническото сътрудничество между оператори на преносни системи от Общността и от трети държави;*
 - е) *годишна работна програма на основата на приоритетите, набелязани от Агенцията;*
 - ж) *годишен отчет; и*

- з) годишна лятна и зимна прогноза за доставките.
2. Годишната работна програма по *параграф 1, буква е)* включва списък и описание на **мрежови** кодекси, план за координиране на експлоатацията на мрежата и научноизследователски дейности, които следва да бъдат разработени през тази година, както и примерна програма.
3. Подробните **мрежови** кодекси покриват следните области, в съответствие с приоритетите, посочени в годишната работна програма:
- а) правила за сигурност и надеждност; **включващи правила за оперативна съвместимост и експлоатационни процедури в извънредни ситуации;**
 - б) правила за свързване на мрежата и достъп;
 - в) правила за **трансгранично** разпределение на капацитета и за управление на претоварването;
 - г) правила за прозрачност, **отнасящи се до мрежата;**
 - д) правила за балансиране **и разрешаване на спорове;**
 - е) енергийна ефективност по отношение на мрежите на газ.
4. **Агенцията** следи за прилагането на **мрежови** кодекси **от страна на Европейската мрежа от оператори на преносни системи на газ.**
5. Европейската мрежа от оператори на преносни системи на газ публикува 10-годишен общностен инвестиционен план на мрежата веднъж на всеки две години **след одобряването му от Агенцията**. Този инвестиционен план включва моделиране на интегрираната мрежа, **като се вземат предвид съоръженията за съхранение и за ВПП**, разработване на сценарии, доклад за адекватността на търсенето и предлагането и оценка на устойчивостта на системата. Инвестиционният план се основава, по-конкретно, върху националните инвестиционни планове **като се вземат предвид общностни и регионалните аспекти на планирането на мрежите, включително** Насоките за трансевропейските енергийни мрежи в съответствие с Решение № 1364/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета*. Инвестиционният план открива пропуски в инвестициите, най-вече по отношение на трансграничните капацитети, **и включва по-специално инвестиции в**

междусистемни връзки и като приоритет във връзките между „енергийните острови“ и газовите мрежи в Общността, както и инвестиции в друга инфраструктура, необходима за ефективна търговска дейност, конкуренция и сигурност на доставките. Като приложение към инвестиционния план се добавя преглед на пречките пред укрепването на трансграничния капацитет на мрежата, които произтичат от различните процедури или практики за одобрение.

Операторите на преносни системи изпълняват публикувания инвестиционен план.

6. **█** *Европейската мрежа от оператори на преносни системи на газ по своя собствена инициатива може да предложи на Агенцията проекти на мрежови кодекси във всяка област, различна от изброените в параграф 3, с оглед постигане на посочените в член 2а цели. Впоследствие Агенцията приема мрежови кодекси като следва процедурата, определена в член 2е, като същевременно гарантира, че тези кодекси не противоречат на насоките, приети съгласно член 2д.*

Член 2г

Наблюдаване от Агенцията

1. Агенцията следи изпълнението на задачите на Европейската мрежа от оператори на преносни системи на газ, посочени в член 2в, параграф 1.
2. Европейската мрежа от оператори на преносни системи на газ предава за одобрение на Агенцията проектите на *мрежови кодекси и документите, посочени в член 2в, параграф 1.*

Европейската мрежа от оператори на преносни системи на газ събира цялата необходима информация относно прилагането на кодексите на мрежата и я представя на Агенцията за оценка.

3. Агенцията осъществява наблюдение на изпълнението на *техническите кодекси, на 10-годишния инвестиционен план и на годишната работна програма и включва резултатите от това наблюдение в годишния си доклад. В случай че операторите на преносни системи не спазват изискванията на мрежовите кодекси, 10-годишния инвестиционен план или годишната работна програма на Европейската мрежа от оператори на преносни системи на газ, Агенцията предоставя информация за това на Комисията.*

Член 2д

Разработване на насоки

1. *След консултации с Агенцията, Комисията създава годишен списък с приоритети, като определя въпросите от първостепенно значение за развитието на вътрешния пазар на газ.*

2. *Като взема предвид списъка с приоритети, Комисията възлага на Агенцията да разработи в срок от шест месеца проекти на насоки, в които да се определят основни, ясни и обективни принципи за хармонизация на правилата, посочени в член 2в.*
3. *При изготвяне на тези насоки Агенцията провежда официални консултации с Европейската мрежа от оператори на преносни системи на газ и други заинтересовани страни по открит и прозрачен начин.*
4. *Агенцията приема проекта на насоки на основата на консултациите. Тя дава уточнения за бележките, получени по време на консултациите, и обяснява как те са взети под внимание. Тя излага причините си, когато бележките не са били взети под внимание.*
5. *По собствена инициатива или по искане на Агенцията, Комисията може да инициира същата процедура с цел актуализиране на насоките.*

Член 2е

Разработване на мрежови кодекси

1. *В рамките на шест месеца от приемането на насоките от Агенцията и в съответствие с член 2д, Комисията възлага на Европейската мрежа от оператори на преносни системи на газ да разработи проекти на мрежови кодекси, които да са в пълно съответствие с принципите, установени в насоките.*
2. *В процеса на изработване на тези кодекси Европейската мрежа от оператори на преносни системи на газ взема предвид техническата експертиза на участниците на пазара и потребителите на мрежата и ги информира за напредъка.*
3. *Европейската мрежа от оператори на преносни системи на газ предоставя проектите на кодекси на Агенцията.*
4. *Агенцията провежда официални консултации във връзка с проектите на мрежови кодекси по открит и прозрачен начин.*
5. *Агенцията приема проекта на мрежови кодекси на основата на консултациите. Тя дава уточнения за бележките, получени по време на консултациите, и обяснява как те са взети под внимание. Когато бележките не са взети под внимание, тя излага причините за това.*
6. *По собствена инициатива на Агенцията или по искане на Европейската мрежа от оператори на преносни системи на газ може да се предприеме преразглеждане на съществуващите мрежови кодекси като се следва същата процедура.*
7. *По препоръка на Агенцията, Комисията може да предостави мрежовите кодекси на Комитета, посочен в член 14, параграф 1, за окончателното им приемане, в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 14, параграф 2.*

Член 2ж

Консултации

1. При изпълнението на своите задачи **Агенцията официално** провежда **консултации** по открит и прозрачен начин с всички необходими участници на пазара. Консултацията включва предприятия за доставка, клиенти, потребители на системата, оператори на разпределителни системи, оператори на системи за *ВПП* и оператори на хранилища, включително подходящи (промишлени) асоциации, технически органи и платформи на заинтересованите лица.
2. Всички документи и протоколи от срещи по въпросите, посочени в параграф 1 са публично достояние.
3. Преди да приеме **насоките и мрежовите кодекси**, **Агенцията** посочва бележките, получени по време на консултацията и как те са взети под внимание. Тя излага причините си, когато бележките не са били взети под внимание.
4. **Европейската мрежа от оператори на преносни системи на газ си сътрудничи с участниците на пазара и потребителите на мрежата в съответствие с член 2е, параграф 2.**

Член 2з

Разходи

Разходите, свързани с дейностите на Европейската мрежа от оператори на преносни системи на газ, посочени в членове 2а до 2и, се поемат от операторите на преносни системи и се вземат предвид при изчисляването на тарифите.

Член 2и

Регионално сътрудничество между операторите на преносни системи

1. Операторите на преносни системи установяват регионално сътрудничество в рамките на Европейската мрежа от оператори на преносни системи на газ, за да се подпомогнат дейностите, споменати в член 2в, параграф 1. По-конкретно, **те** публикуват регионален инвестиционен план на всеки две години и могат да вземат инвестиционни решения, *основани на този план*.

Регионалният инвестиционен план не може да бъде в противоречие с 10-годишния инвестиционен план, посочен в член 2в, параграф 1, буква в).

2. Операторите на преносни системи насърчават също така постигането на оперативни договорености, за да се осигури оптимално управление на мрежата и насърчават развитието на обмена на енергия, **координираното разпределение** на трансгранични капацитети **съвместимостта** на **трансгранични механизми**

за балансиране.

3. *Националните регулаторни органи на държавите-членки и други съответни национални органи си сътрудничат на всички равнища с цел хармонизиране на структурата на пазара и интегриране на националните им пазари най-малко на едно или повече регионални равнища, като първа и междинна стъпка към пълното либерализиране на вътрешния пазар. По-специално, те насърчават сътрудничеството между оператори на преносни системи на регионално равнище и улесняват тяхната регионална интеграция с оглед създаване на конкурентен вътрешен пазар, улесняване на хармонизацията на техните регулаторни и технически рамки и по-специално, интегриране на все още съществуващи „газови острови“.*

* *ОВ L 262, 22.9.2006 г., стр. 1.*“

(4) || Член 3, параграф 1 се заменя, както следва:

а) алинея 1 се заменя със следното:

„1. Тарифите или методиките, използвани за тяхното изчисление, които прилагат операторите на преносни системи и операторите на системи за ВПГ и които се одобряват от регулаторните органи съгласно член 25, параграф 2 от Директива 2003/55/ЕО, както и тарифите, публикувани съгласно член 18, параграф 1 от посочената директива, трябва да бъдат прозрачни, да вземат предвид необходимостта от надеждност на системата и нейните подобрения и да отразяват реално направени разходи, доколкото такива разходи съответстват на разходи, направени от ефективен и структурно сравним оператор на мрежа, да са прозрачни, като същевременно включват подобаваща норма на възвръщаемост на инвестициите. Тарифите или методиките, използвани за тяхното изчисление, се прилагат по недискриминиращ начин.“;

б) алинея 3 се заменя със следното:

„Тарифите или методиките за тяхното изчисление подпомагат ефективната търговия с природен газ и конкуренцията в сектора, като същевременно се предотвратява взаимно субсидиране между мрежови потребители и се осигуряват стимули за инвестиции, както и се поддържа или създава свързано функциониране на преносните мрежи. Това може да включва специално регулаторно третиране на новите инвестиции.“

в) добавят се следните алинеи:

„Тарифите за потребители на мрежата ще бъдат определени поотделно и независимо за всяка входяща точка към или изходяща точка от преносната система. Таксите за мрежата няма да се изчисляват на основата на договорни

пътеки. *Достъпът до мрежата е отворен за нови участници на недискриминационна основа.*

Тарифите или методиките, използвани за тяхното изчисление, се прилагат по недискриминиращ начин и са прозрачни.“;

(5) Заглавието на член 4 се заменя със следния текст:

„Услуги за достъп на *трети страни* по отношение на операторите на преносни системи“;

(6) След член 4 се добавя следният член :

„Член 4а

Услуги за достъп на *трети страни* по отношение на хранилища и съоръжения за *ВПГ*

1. Операторите на системи за *ВПГ* и на системи за съхранение:

- а) гарантират, че предлагат без дискриминация услуги на всички потребители на мрежата, които отговарят на търсенето на пазара; по-конкретно, когато даден оператор на система за *ВПГ* или на система за съхранение предлага една и съща услуга на различни клиенти ***едновременно***, тя следва да се подчинява на еднакъв ред и условия на договора;
- б) предлагат услуги, които са съвместими с използването на взаимосвързани системи за транспортиране на газ и ***спомагат за лесен достъп*** чрез сътрудничество с оператора на преносна система;
- в) правят публично достояние необходимата информация, по-конкретно данни за използването и наличието на услуги, в рамките на период, обоснован от разумните търговски интереси на потребителите на хранилища и съоръжения за *ВПГ*, ***при условие, че се осъществява контрол на това оповестяване от компетентния орган.***

2. Операторите на системи за съхранение:

- а) предоставят на трети страни услуги за достъп както за фиксирани, така и за доставки с прекъсване; цената на услугата за пренос на доставки с прекъсване отразява вероятността от прекъсване на доставката;
- б) предлагат на потребителите на съоръжението за съхранение както дългосрочни, така и краткосрочни услуги;
- в) предлагат на потребителите на съоръжението за съхранение както поотделно, така и в пакет, услуги по предоставяне на пространство за съхранение, нагнетателна способност и подаваща способност.

3. Договори за съоръжения за *ВПП* и за хранилища не се сключват на по-високи тарифи, в случаите, когато са подписани:
- извън годината от гледна точка на природния газ с необичайни начални дати; или
 - с по-кратка продължителност от стандартния годишен договор за транспорт и съхранение.
4. Когато е уместно, услугите за достъп на трети страни могат да се извършват при условията на подходящи гаранции от страна на мрежовите потребители във връзка с тяхната кредитоспособност. Такива гаранции не трябва да представляват неоправдани бариери за влизане на пазара и трябва да бъдат недискриминиращи, прозрачни и съразмерни.
5. Договорните ограничения за изисквания минимален размер на капацитета на съоръжението за *ВПП* и на капацитета за съхранение се основават на технически ограничения и позволяват на по-малки потребители на хранилища да получават достъп до услуги по съхранение.“;
- (7) Член 5 се изменя, както следва:
- заглавието се заменя със следното:
„Принципи на механизмите за разпределение на капацитет и на процедурите за управление на претоварването по отношение на операторите на преносни системи“;
 - В параграф 2, буква а) се заменя със следното:***
„а) осигуряват подходящи икономически сигнали за ефективното и максимално използване на техническата мощност и насърчават инвестиции в изграждане на нови инфраструктурни съоръжения и улесняват трансграничната търговия с газ.“;
 - параграф 3 се заменя със следното:
„3. Операторите на преносни системи прилагат и публикуват недискриминиращи и прозрачни процедури за управление на претоварването, които се ***улесняват трансграничната търговия с газ на недискриминационна основа и в съответствие с принципите на свободната конкуренция.***

С цел предотвратяване на претоварване при изпълнение на договорен капацитет, операторът на преносна система предлага неизползвания капацитет на първичния пазар поне за един ден напред, доколкото това не възпрепятства изпълнението на дългосрочен договор за снабдяване;“;
 - параграф 4 се заличава;

д) добавят се следните *параграфи*:

„6. Операторите на преносни системи преценяват редовно търсенето на нови инвестиции на пазара. При планиране на нови инвестиции операторите на преносни системи преценяват и отговарят на търсенето на пазара, **като вземат предвид критериите за сигурност на доставките**.

7. **В случай на продължително физическо претоварване, операторите на преносни системи намаляват претоварването като добавят нови капацитети в зависимост от пазарното търсене. С оглед оценка на пазарното търсене, операторите на преносни системи прилагат процедурите за извършване на оценки и разпределяне на мощности.**

8. **Националните регулаторни органи наблюдават управлението на претоварването в националните мрежи за природен газ и междусистемните връзки.**

Операторите на преносни системи представят за одобрение на националните регулаторни органи своите процедури за управление на претоварването, включително за разпределение на капацитет. Националните регулаторни органи може да изискат изменения на тези процедури, преди да ги одобрят.“;

(8) След член 5 се добавя следният член:

„Член 5а

Принципи на механизмите за разпределение на капацитет и на процедурите за управление на претоварването за съоръженията за съхранение и съоръженията за *ВПГ*

1. На участниците на пазара се предлага максималният капацитет на съоръженията за съхранение и *ВПГ*, като се взема предвид целостта и експлоатацията на системата.

2. Операторите на системи за *ВПГ* и на системи за съхранение прилагат и публикуват недискриминиращи и прозрачни механизми за разпределение на капацитет, които:

а) подават целесъобразни икономически сигнали за ефективното и максимално използване на мощността и насърчават инвестициите в изграждане на нови инфраструктурни обекти;

б) са съвместими с пазарните механизми, включително спот пазари и електронна борса, като същевременно са гъвкави и способни за приспособяване към променящите се условия на пазара;

в) са съвместими със свързаните системи за достъп до мрежата.

3. Договорите за съоръжения за *ВПГ* и съоръжения за съхранение включват мерки за предотвратяване на преzapасяването с капацитет, като се вземат

предвид следните принципи, които се прилагат в случай на договорно преговаряне:

- а) операторът на система **незабавно** предлага неизползвания капацитет на съоръжението за *ВПП* и хранилището на първичния пазар; по отношение на съоръжения за съхранение, това се прави за един ден напред и без прекъсване,
- б) Потребители на съоръжения за *ВПП* и на съоръжения за съхранение, които желаят да препродадат капацитета по своя договор на вторичния пазар, имат правото да го направят.

Тези мерки отчитат целостта на съответната система, както и сигурността на доставките.“;

(9) Член 6 се изменя, както следва:

- а) заглавието се заменя със следното:

„Изисквания за прозрачност по отношение на операторите на преносни системи“

- б) параграф 5 се заличава;

- в) добавя се следният параграф:

„7. Операторите на преносни системи предоставят предварителна и последваща информация за търсенето и предлагането, основаваща се на обявявания, прогнози и реализирани потоци в и от системата. Нивото на предоставените подробности в публикуваната информация отразява информацията, която е била достъпна за операторите на преносни системи. ***Компетентният орган гарантира, че цялата необходима информация се публикува.***

Операторите на преносни системи ***информират националния регулаторен орган, по негово искане, относно*** взетите мерки, както и за направените разходи и за генерираните приходи за балансиране на системата.

Съответните участници на пазара предоставят на операторите на преносни системи данните, посочени в настоящия член.“;

(10) След член 6 се добавят следните членове:

„Член 6а

Изисквания за прозрачност, свързани със съоръженията за съхранение и съоръженията за *ВПП*

1. Операторите на системи за *ВПП* и на системи за съхранение предоставят

подробна информация относно услугите, които предлагат и съответните приложими условия, едновременно с необходимата техническа информация за получаване на ефективен достъп от страна на потребителите на хранилища и съоръжения за ВПГ до тези хранилища и съоръжения за ВПГ.

2. За предоставените услуги всеки оператор на система за ВПГ и на система за съхранение обявява информацията за договорения и наличен капацитет на съоръжението за ВПГ, като редовно и периодично осигурява информация в цифри по стандартизиран и удобен за ползване начин. **Компетентният орган гарантира, че цялата необходима информация се публикува.**
3. Операторите на системи за ВПГ и на системи за съхранение винаги предоставят информацията, която се изисква съгласно настоящия регламент по смислен, и лесен за *количествено изразяване и достъп* начин, без да упражняват дискриминация.
4. Всички оператори на системи за ВПГ и на системи за съхранение оповестяват публично количеството газ във всяко съоръжение за съхранение, **група съоръжения за съхранение в същата балансова зона**, или съоръжение за ВПГ, входящите и изходящите потоци и наличния капацитет на хранилището и съоръжението за ВПГ, включително и за онези съоръжения, освободени от достъп на трети страни. Тази информация се съобщава и на оператора на преносна система, който я оповестява публично, като я обобщава за всяка система или подсистема, определена от приложимите точки. Тази информация се актуализира поне веднъж на ден.
5. **С цел гарантиране на прозрачни, обективни и недискриминиращи тарифи и подпомагане на ефикасното използване на инфраструктурите, операторите на съоръжения за ВПГ и за съхранение или съответните регулаторни органи публикуват информация с необходимите и достатъчни подробности за образуване на тарифите, методики и структура на тарифи за инфраструктура при регулиран достъп на трети страни. Операторите на съоръжения за ВПГ газ и за съхранение представят за одобрение на регулаторните органи своите процедури за управление на претоварване, включително за разпределение на капацитет. Регулаторните органи може да изискат изменения в тези процедури, преди да ги одобрят.**
6. **В случай че оператор на съоръжения за ВПГ или за съхранение счете, че няма право да оповестява публично цялата необходима информация от съображения за поверителност, той търси одобрение от националния регулаторен орган за ограничено публикуване на информация по отношение на въпросната точка или точки.**

Националният регулаторен орган дава или отказва одобрение въз основа на случай по случай и взема под внимание по-специално необходимостта да се уважи основателно искане за запазване на търговска тайна, както и целта да се създаде конкурентен вътрешен пазар на газ. Ако бъде дадено такова одобрение, наличният капацитет на съоръжението за съхранение и/или за ВПГ се оповестява, без да се посочва информация в цифри, която би

накърнила поверителността.

Член 6б

Водене на отчет от операторите на системи

Операторите на преносни системи, операторите на системи за съхранение и операторите на системи за *ВПГ* съхраняват на разположение на националния регулаторен орган, националния орган по защита на конкуренцията и Комисията в продължение на пет години цялата информация, посочена в членове 6 и 6а и в част 3 от приложението.“;

(11) Член 7 се изменя, както следва:

а) В края на параграф 1 се добавя следното изречение:

„Правилата за балансиране се основават на пазара.“;

б) параграф 2 се заменя със следното:

„2. С цел да се подпомогнат мрежовите потребители да предприемат навременни коригиращи действия, операторите на преносни системи предоставят достатъчна, навременна и надеждна онлайн информация по отношение на балансиращия статус на потребителите на мрежата.

Предоставената информация отразява нивото на информация, достъпна за оператора на преносна система, както и периода на плащане, за който се изчисляват такси за дисбаланс.

Предоставянето на подобна информация е безплатно.“;

в) параграфи 4, 5 и 6 се заличават.

(12) Член 8 се заменя със *следното*:

„Член 8

Търговия с права върху капацитети

Всеки оператор на преносна система, на система за съхранение и на система за *ВПГ* предприема разумни мерки за да подпомогне свободната търговия с права върху капацитети и за да улесни такава търговия. ***Тази търговия се организира при зачитане на принципите за прозрачност и недискриминация.*** Всеки подобен оператор разработва хармонизирани договори за транспортиране, за съоръжения за *ВПГ* и за съхранение и процедури на първичния пазар, за да улесни вторичната търговия с капацитети и признава прехвърлянето на първични права върху капацитети, при уведомяване от потребители на системата.

Хармонизираните договори за транспортиране, за съоръжения за *ВПГ* и за съхранение се предоставят на вниманието на регулаторните органи.“;

(13) След член 8 се добавя следният член:

„Член 8а

Пазари на дребно

За да се улесни появата на добре *функциониращи, ефективни и прозрачни пазари* на регионално и общностно равнище, държавите-членки гарантират, че ролите и отговорностите на операторите на преносни системи, операторите на разпределителни системи, предприятията за доставка и потребителите и, ако е необходимо, на други участници на пазара, са *подробно* определени при спазване на договорните споразумения, задълженията към потребителите, правилата за обмен на информация и разрешаване на спорове, собствеността върху информацията и отговорността за отчитане.

Тези правила се оповестяват публично **█** и подлежат на преразглеждане от регулаторните органи.“;

(14) Член 9, **█** се заменя със следното:

„Член 9

Насоки относно услуги за достъп на трети страни

1. Когато е целесъобразно, **Комисията може да приеме** насоките, предоставящи минималната степен на необходима хармонизация за постигане целите на настоящия регламент, **в които** се определят **█** подробности относно услуги за достъп на трети страни, в това число характера, продължителността и други изисквания за тези услуги, в съответствие с членове 4 и 4а;

█

2. Насоките **относно достъпа на трети страни по параграф 1** са посочени в приложението по отношение на операторите на преносни системи.

3. **Прилагането и поправките на насоките относно достъпа на трети страни, приети по силата на настоящия член, отразяват различията между отделните национални газови системи, и поради това няма да изискват унифицирани подробни условия относно достъп на трети страни на общностно ниво. Въпреки това те могат да определят спазването на минимални изисквания с цел установяване на недискриминационни и прозрачни условия за достъп до мрежата, необходими за вътрешния газов пазар, които могат впоследствие да се прилагат независимо от различията между националните газови системи.**“;

(15) В член 13, параграф 1 се заменя със следното:

„1. **Държавите-членки гарантират, че националните регулаторни органи, създадени съгласно член 25 от Директива 2003/55/ЕО, притежават необходимите правомощия, за да осигурят ефективно спазване на**

настоящия регламент, като им предоставят правомощието, във връзка с всяко едно нарушение, да налагат ефективни, възпиращи и съразмерни санкции в размер до 10 % от годишния оборот на оператора на система на неговия национален пазар или да отнемат лиценза на оператора. Държавите-членки информират Комисията за това до 1 януари 2010 г. и я информират незабавно за всяко последващо изменение.“;

(16) В член 14, параграф 2 се заменя със следния текст:

„2. При позоваване на *настоящия* параграф, се прилагат член 5а, параграфи от 1 до 4, и член 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.“

(17) В член 16, буква б) се заменя със следното:

„б) междусистемни връзки между държави-членки, съоръжения за *ВПГ* и съоръжения за съхранение, и значителни увеличения на капацитета в съществуващи инфраструктурни обекти и промени на такива инфраструктурни обекти, които способстват за разработването на нови източници на доставка на газ, съгласно определенията в член 22, параграфи 1 и 2 от Директива 2003/55/ЕО, които са освободени от разпоредбите на членове 7, 18, 19, 20 или член 25, параграфи 2, 3 и 4 от посочената директива за периода, през който са освободени от разпоредбите, упоменати в настоящата алинея, с изключение на член 6а, параграф 4 от *настоящия* регламент; или“;

(18) Приложението се изменя, както следва:

а) заглавието на точка 1 се заменя със *следното*:

„Услуги за достъп на трети страни по отношение на операторите на преносни системи“;

б) заглавието на точка 2 се заменя със *следното*:

„Принципи на механизмите за разпределение на капацитет и на процедурите за управление на претоварването по отношение на операторите на преносни системи и прилагането им в случай на договорно претоварване ||“;

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след неговото публикуване в Официален вестник на Европейския съюз.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в ||

За Европейския парламент:

За Съвета:

Председател

Председател

